ds. J. de Bruin, preek over Zondag 11 van de Heidelbergse Catechismus, gehouden in de Jeruzalemkerk (Chr. Geref. Kerk) te Rotterdam-Kralingen op 14 mei 2023.

Votum en groet.

Zingen: Psalm 89:19:
Gedenk, o HEER, hoe zwak ik ben, hoe kort van duur;
Het leven is een damp, de dood wenkt ieder uur;
Zou 't mensdom dan vergeefs op aarde zijn geschapen?
Wie leeft er, die den slaap des doods niet eens zal slapen?
Wie redt zijn ziel van 't graf? Ai, help ons, als tevoren,
Gelijk Gij bij Uw trouw aan David hebt gezworen.

Schriftlezing: Lukas 2:21-32:
21 En als acht dagen vervuld waren, dat men het Kindeken besnijden zou, zo werd Zijn Naam genaamd JEZUS, welke genaamd was van den engel, eer Hij in het lichaam ontvangen was.
22 En als de dagen harer reiniging vervuld waren, naar de wet van Mozes, brachten zij Hem te Jeruzalem, opdat zij Hem den Heere voorstelden
23 (Gelijk geschreven is in de wet des Heeren: Al wat mannelijk is dat de moeder opent, zal den Heere heilig genaamd worden),
24 En opdat zij offerande gaven naar hetgeen dat in de wet des Heeren gezegd is, een paar tortelduiven of twee jonge duiven.
25 En zie, er was een mens te Jeruzalem, wiens naam was Simeon; en deze mens was rechtvaardig en godvrezend, verwachtende de vertroosting Israels; en de Heilige Geest was op hem.
26 En hem was een Goddelijke openbaring gedaan door den Heiligen Geest, dat hij den dood niet zien zou, eer hij den Christus des Heeren zou zien.
27 En hij kwam door den Geest in den tempel. En als de ouders het Kindeken Jezus inbrachten, om naar de gewoonte der wet met Hem te doen, 28 Zo nam hij Hetzelve in zijn armen en loofde God en zeide:
29 Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord;
30 Want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien,
31 Die Gij bereid hebt voor het aangezicht van al de volken:
32 Een Licht tot verlichting der heidenen en tot heerlijkheid van Uw volk Israël.

Zingen: Psalm 73:14:
Wie, ver van U, de weelde zoekt,
Vergaat eerlang en wordt vervloekt;
Gij roeit hen uit, die afhoereren
En U den trotsen nek toekeren;
Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot,
Nabij te wezen bij mijn God;
'k Vertrouw op Hem geheel en al,
Den HEER, Wiens werk ik roemen zal.

Lezen: 12 Artikelen des geloofs.
1. Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des hemels en der aarde.
2. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere;
3. Die ontvangen is van den Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria;
4. Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle;
5. ten derden dagen wederom opgestaan van de doden;
6. opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtige Vaders;
7. vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.
8. Ik geloof in de Heilige Geest.
9. Ik geloof een heilige, algemene, Christelijk Kerk, de gemeenschap der heiligen;
10. vergeving der zonden;
11. wederopstanding des vleses;
12. en een eeuwig leven.

Lezen: Heidelbergse Catechismus zondag 11 vraag en antwoord 29 en 30:
Vraag 29 Waarom wordt de Zone Gods Jezus, dat is Zaligmaker, genoemd?
Antw. Omdat Hij ons zalig maakt en van al onze zonden verlost; daarbenevens, dat bij niemand anders enige zaligheid te zoeken of te vinden is.
Vraag 30 Geloven dan die ook aan den enigen Zaligmaker Jezus, die hun zaligheid en welvaart bij de heiligen, bij zichzelven, of ergens elders zoeken?
Antw. Neen zij; maar zij verloochenen met de daad den enigen Zaligmaker Jezus, ofschoon zij met den mond in Hem roemen; want van tweeën één: óf Jezus moet geen volkomen Zaligmaker zijn, óf die dezen Zaligmaker met waar geloof aannemen, moeten alles in Hem hebben dat tot hun zaligheid van node is.

Gebed.

Zingen: Psalm 146: 2 en 3
Vers 2:
Vest op prinsen geen betrouwen,
Waar men nimmer heil bij vindt;
Zoudt g' uw hoop op mensen bouwen?
Als Gods hand hun geest ontbindt,
Keren zij tot d' aarde weer,
Storten met hun aanslag neer.
Het Ware Geloof in de Naam Jezus
Vers 3:
Zalig hij, die in dit leven
Jacobs God ter hulpe heeft;
Hij, die door den nood gedreven,
Zich tot Hem om troost begeeft;

Die zijn hoop, in 't hachlijkst lot,
Vestigt op den HEER, zijn God.

Na de preek zingen wij van de Lofzang van Simeon vers 1.

Preek: Simeon, geliefde gemeente, had een belofte van de Heere gekregen. Hij zou niet sterven voordat hij de Heere Jezus zou zien. En als de Heere iets belooft, dan doet Hij het ook. Weet u daarvan in uw leven? Dat de Heere altijd trouw is aan Zijn beloften en aan Zijn Woord? Simeon heeft het ervaren. Er was een dag, jongens en meisjes, dat hij zo'n trekking voelde naar de kerk, naar de tempel in die tijd. Hij kon het niet goed verklaren, maar hij kon niet thuisblijven, hij vond geen rust voordat hij in de tempel was. Ik zie hem voor me, die trappen opgaand, door de poort het voorhof in, waar allemaal mensen liepen. En tussen die mensen liep een jong stel met een baby'tje. Dat was niet het enige kindje, want er liepen meer ouders met kinderen; er werden veel kinderen geboren. Maar de Heilige Geest gaf Simeon in: Dát Kind is de Zaligmaker.

Dan kennen wij uit de geschiedenis. Toen is Simeon naar Jozef en Maria gegaan, en heeft dat Kind in zijn armen genomen. Ziet u dat voor u, gemeente? Had u daar misschien ook willen staan? Hebt u de Heere Jezus wel eens in uw armen gehad, in de armen van het geloof, om Hem aan uw hart te drukken? Zodat u voor God staat met de Zaligmaker tussen u en God in, om in die Zaligmaker, Jezus, te ontdekken, Die u verlost van al uw zonden? Dan kunt u net als Simeon zingen: *'Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; Want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien'* (Lukas 2:29,30).

Dat zou zomaar deze morgen kunnen gebeuren, onder de prediking van het Woord. Want daar wil de Heere het geloof werken en versterken in Christus, Wiens Naam is Jezus. Dat degenen die iets van Hem hebben leren kennen, deze morgen aangeraakt mogen worden in hun hart, zodat ze met de bruid uit het Hooglied kunnen zeggen: *Uw oliën zijn goed tot reuk, en Uw Naam, (de Naam Jezus), is als een olie die uitgestort wordt; daarom hebben U de maagden lief* (Hooglied 1:3).

Vanuit Zondag 11 willen wij vanmorgen luisteren naar de diepe betekenis van de naam Jezus, en schrijven als *thema* boven de prediking: Het ware geloof in de Naam Jezus.

1. **Die Naam is gegeven.**
2. **Die Naam maakt zalig.**
3. **Die Naam werkt een scheiding.**

1. Die Naam is Gegeven.
In Zondag 9 en 10, gemeente, hebben wij gehoord wat de rijkdom is voor degenen die God vrezen, om God de Vader te leren kennen als de Schepper en Onderhouder van alle dingen. Nu gaan we verder met Zondag 11, en

zullen wij een aantal keren gaan horen over de tweede Persoon van de Drieenige God, en dat is de Heere Jezus Christus, de Zoon van God.
Vanmorgen willen we bijzonder bij een van Zijn Namen stilstaan. God de Vader heeft Zijn Zoon gezonden vanuit de hemel naar deze aarde, met het grote doel om zondaren zalig te maken. Johannes heeft ervan geschreven in zijn eerste zendbrief: *En wij hebben het aanschouwd en getuigen dat de Vader Zijn Zoon gezonden heeft tot een Zaligmaker der wereld* (1Joh. 4:14). Ja, dat was het grote doel van de komst van Christus: zondaren zalig maken. Dat ligt in die Naam opgesloten. Met andere woorden, Hij is gekomen om Zijn volk zalig te maken van hun zonden, zo hebben we beleden in Zondag 11.

Als dat nu het grote doel is van de Heere Jezus Christus, jongens en meisjes, dan moet dat in de Naam openbaar komen. Vandaar dat God de Vader heel zorgvuldig een Naam uitgekozen heeft voor Zijn Zoon. Dat is de naam Jezus. Jawel, God de Vader gaf die Naam aan Zijn Zoon. Onder Israël was het de gewoonte dat de vader de naam bekendmaakte, als er een kind werd geboren in het gezin. Hoe dat met de meisjes precies ging, weet ik niet. Maar ik weet wel dat als een jongetje op de achtste dag na de geboorte besneden werd, juist op die dag de vader de naam bekendmaakte. Dat heeft Jozef ook gedaan, de aardse vader van de Heere Jezus Christus.

We hebben samen gelezen uit Lukas 2 vers 21: *En als acht dagen vervuld waren, dat men het Kindeken besnijden zou, zo werd Zijn Naam genaamd JEZUS, welke genaamd was van den engel, eer Hij in het lichaam ontvangen was.* Als je daar Mattheüs 1 naast zou leggen, kun je heel duidelijk opmaken dat Jozef het geweest is, als de aardse vader van de Heere Jezus, die deze Naam op die dag bekendgemaakt heeft. Maar dat kon Jozef alleen maar doen, omdat de hemelse Vader het al eerder bekendgemaakt had. Want Jozef had nooit de meest geschikte Naam kunnen bedenken voor dit Kindeken. Ook Maria niet. En al zouden ze er samen uren over nagedacht en gesproken hebben, de meest geschikte Naam hadden ze nooit kunnen bedenken.

Maar God de Vader wel. De Naam die God de Vader aan Zijn Zoon gaf, kwam op uit het Vaderhart van God, uit het welbehagen van God. En Hij heeft dat ook bekendgemaakt vanuit de hemel door middel van de engel Gabriël. Eerst aan Maria: *'En de engel zeide tot haar: Vrees niet, Maria, want gij hebt genade bij God gevonden. En zie, gij zult bevrucht worden en een Zoon baren, en zult Zijn Naam heten JEZUS'* (Lukas 1:30-31). En later heeft de Heere het ook bekendgemaakt aan Jozef. Toen hij erachter kwam dat Maria in verwachting was geraakt, wilde hij haar verlaten. Maar de Heere zei: Nee, dat mag niet. *'En alzo hij deze dingen in den zin had, zie, de engel des Heeren verscheen hem in den droom, zeggende: Jozef, gij zone Davids, zijt niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want Hetgeen in haar ontvangen is, Dat is uit den Heiligen Geest. En zij zal een Zoon baren, en gij zult Zijn Naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden'* (Matth. 1:20,21). En dat geloofde Jozef. Dat was het

verborgen werk van de Heilige Geest in zijn hart. Hij geloofde: dat Kind dat Maria mag verwachten, dat is de beloofde Zaligmaker.
Jozef was ook één van die mensen die de Messias verwachtten, die de verlossing in Israël verwachtten. En nu wordt hem in die droom geopenbaard: De Christus zal komen en dat hij Hem de Naam Jezus moet geven. Dat was een boodschap uit de hemel. De Naam Die hij moest geven, was in de hemel uitgedacht door de Vader Zelf. Een zorgvuldig uitgekozen Naam. Een Naam zo heilig, zo goed. De Naam Jezus. Maar waarom toch? Waarom heeft God de Vader nu deze Naam voor Zijn Zoon uitgekozen? Of, om het met de vraag van Zondag 11 te stellen: *Waarom wordt de Zoon van God Jezus, dat is Zaligmaker, genaamd?*

Dan denk ik weer even aan de verhalen rondom de geboorte van de Heere Jezus. Want wie zijn de eersten aan wie bekendgemaakt werd, dat de Heere Jezus geboren was als Zaligmaker? Dat waren die herders in de velden van Efratha. En toen hebben ze, nadat die ene engel uit de hemel gekomen was, een koor gezien, jongens en meisjes, gemeente. Dat is ongekend. Geen koor op aarde kan het halen bij dat koor. Het koor uit de hemel zong: *Ere zij God in de hoogste hemelen, vrede op aarde, in de mensen een welbehagen* (Lukas 2:14).

Waarom gaf God de Vader Zijn Zoon de Naam Jezus? Omdat Hij een welbehagen had in mensen. En we zullen straks wel horen wat dat voor mensen zijn, in wie Hij een welbehagen heeft gehad. Het zijn in ieder geval mensen die Hij van eeuwigheid wilde zalig maken. Waarom, gemeente? Waarom moet een mens zalig gemaakt worden? Waarom moet u zalig gemaakt worden? Waarom moet jij zalig gemaakt worden? Dat heeft een ontzaglijke oorzaak, een verschrikkelijke oorzaak. Wij zijn rampzalig. Wij liggen verloren. We gaan niet verloren, we liggen verloren in onze zonden, in onze ongerechtigheden.

Vanmiddag zullen we het weer belijden met dat aloude doopsformulier, dat we aan allerhande ellende, ja, het is verschrikkelijk om het te zeggen, gemeente, aan de verdoemenis onderworpen zijn. Dat betekent, zoals een puritein het ooit gezegd heeft: wij hangen als aan een draad, als een garen boven de rampzaligheid. Eén knap, en je ligt er eeuwig in. En dat wist de Vader. Dat wist Hij van eeuwigheid. Hij wist dat het ganse menselijk geslacht van Hem zou afvallen. Hij wist dat de hele wereld verdoemelijk zou worden voor Hem. En toch heeft Hij van eeuwigheid een schare, die niemand kan tellen, verkoren tot zaligheid.

Maar hoe zou zo'n rampzalige zondaar ooit zalig kunnen worden? Wie kan de toorn van God over de zonde dragen? God ziet de zonde niet door de vingers. Hij stapt niet over de zonde heen. Hoe kan dan zo'n verloren mensenkind zalig worden, verlost worden van de zonde en weer met God verzoend worden? Nou, dat wist God wel. Dat kan niemand van de mensen. Dat kon er maar Eén doen, en dat was Zijn Zoon. Daar had Hij er maar Eén van, Zijn teerbeminde Zoon. Die kon dat doen, en Die wilde dat doen. En

dat wist de Vader, en dat stond van eeuwigheid vast. Daarom moest Zijn Zoon de Naam Jezus dragen.
En met die Naam maakt de Vader bekend, ook vandaag nog door de prediking, Wie Zijn Zoon is en wat het grote werk is dat Hij gedaan heeft: '*Want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden'* (Matth. 1:21). En met die Naam openbaart die grote God en Vader de enige weg waarin u, verloren zondaar, weer met God verzoend kan worden. Die Naam openbaart een Persoon. Het is Jezus, de Enige, werkelijk de Enige, Die een verloren mens kan verlossen. Want bij niemand anders is enige zaligheid te zoeken of te vinden, zo belijdt de leerling hier. In de Naam Jezus, gemeente, daar schittert de eeuwige zondaarsliefde van de Vader: Jezus. '*Want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.'*

En waar komt het nu op aan in uw, jouw en mijn leven? Dat we, net als Jozef, gaan belijden: '*En gij zult Zijn naam heten JEZUS.'* Dat was voor Jozef een geloofsdaad. O, dat zult u leren, als Jezus Zich vanuit het Evangelie gaat openbaren, dan zal de Heilige Geest het gaan afdrukken in je hart: Deze is het. Dit is de enige Zaligmaker Die je redden kan. En door het geloof zal een arme zondaar, ziende op Hem, ook Zijn naam leren spellen, leren noemen: *En men noemt Zijn naam JEZUS.* En dat is niets anders dan nazeggen wat de Heere eerst heeft voorgezegd. Zo was het bij Jozef ook. Het moest eerst aan Jozef geopenbaard worden, voordat hij tot deze geloofsbelijdenis kon komen op die achtste dag: '*En gij zult Zijn naam heten JEZUS.'*

Kijk, als die belijdenis in je hart wordt geboren, gemeente, dan heeft de Heilige Geest plaatsgemaakt in je hart voor Christus, voor Jezus. Weet je wat er dan gaat gebeuren, als Hij vanuit het Woord geopenbaard wordt? En je gaat zien welk een gepaste Zaligmaker Hij is? Dan krijg je honger, dan krijg je dorst naar deze Jezus. Dan ga je de vraag begrijpen die David eens stelde: *Hoe zal de ark des HEEREN tot mij komen?* (2 Sam. 6:9b). Of om het Nieuwtestamentisch te zeggen: Hoe zal Jezus tot mij komen? Hoe zal ik Hem vinden? Nou, hoor dan de rijke belofte die de Vader heeft laten verkondigen: *En gij zult Zijn Naam heten JEZUS.* Met andere woorden: gij zult Hem vinden, u die Hem zoekt in al uw zielsverdriet. En u zult weten wie Hij is. En daarom zult u Hem gaan noemen met die Naam Jezus. '*Want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.'*

2. Die Naam maakt zalig.
Wat is dat eigenlijk, zalig maken? Wat zegt die Naam Jezus nu ten diepste? We gaan in onze tweede gedachte overdenken: Die Naam maakt zalig. Wanneer God de Vader Zijn Zoon de Naam Jezus gaat geven, dan is dat geen onbekende Naam. In de tijd van de Bijbel waren er wel meer mensen die de naam Jezus droegen. Je komt het tegen in het Nieuwe Testament.

Als Paulus in de gemeente van Korinthe komt, ontmoet hij daar een godvrezende man, en die draagt inderdaad de naam Jezus. Paulus heeft veel contact met hem gehad en veel met hem gesproken. En als hij later

Korinthe verlaten heeft, en een brief schrijft aan de gemeente van Kolosse, waar deze Jezus ook bekend was, dan moeten ze hem de groeten doen van hem.
En wat staat er dan? Dan noemt Paulus die man: *Jezus, gezegd Justus.* Verschillende verklaarders schrijven dan bij deze woorden: Toen Justus Christus leerde kennen als Jezus, als de enige Zaligmaker die hem verlost heeft van al zijn zonden, toen wilde hij zelf waarschijnlijk de naam Jezus niet meer dragen. Dat was een naam die alleen bestemd was voor de Zoon van God, zijn Zaligmaker. En toen heeft hij wellicht gezegd: noem mij vanaf nu maar Justus. Maar oorspronkelijk heet hij dus Jezus.

Maar ook in het Oude Testament komen wij personen tegen die de naam Jezus droegen, al klonk dat natuurlijk anders. Want de taal van het Oude Testament is Hebreeuws, en de naam Jezus is Grieks. Wat is dan de Hebreeuwse vertaling van de Griekse naam Jezus? Nou, die naam kennen wij wel: Jozua. En zo zijn er verschillende personen in het Oude Testament geweest die de naam Jozua droegen. En het betekent precies hetzelfde als de naam Jezus: Behouder, Verlosser, Heiland, Zaligmaker. Met name die laatste betekenis komt hier in Zondag 11 naar voren. '*Waarom wordt de Zoon van God Jezus, dat is Zaligmaker, genaamd?'* De Naam Jezus of Jozua openbaart dus dat zaligmakende, dat verlossende werk van God, van de Zoon van God.

Om daar wat dieper op in te gaan, gemeente, wil ik vanmorgen met u eens naar die twee personen uit het Oude Testament kijken die de naam Jozua droegen. Om vanuit die personen, die typen waren van de Heere Jezus, eens te zien wat nu de diepte is van de naam Jezus. Welke twee mannen droegen de naam Jozua? De eerste was Jozua, de zoon van Nun, de opvolger van Mozes. Hij was één van de twaalf verspieders die, samen met Kaleb, geloofden dat ze het beloofde land mochten binnentrekken. Toen Jozua geboren werd, heette hij nog geen Jozua. Zijn vader en moeder hebben hem de naam Hosea gegeven, en dat betekent: Er komt redding, het heil is nabij.

Maar toen de Heere bekendgemaakt had aan Mozes dat Jozua de opvolger van Mozes moest worden, heeft de Heere gezegd: En nu wil Ik dat Hosea een andere naam zal dragen. Hij moet Jozua heten. En daarmee wordt de betekenis nog rijker, want Hosea betekent: Er komt redding, het heil is nabij. Maar de naam Jozua verbindt de Naam Heere eraan. Jozua betekent: De Heere maakt zalig, de Heere redt. En die naam is ook openbaar gekomen in de taak die Jozua kreeg van God. Hij is het geweest die het volk Israël in Kanaän gebracht heeft. Paulus zegt ervan: *Jozua heeft het volk in de rust gebracht.* Dus het beloofde land was het land van de rust.

En wat is Jozua, de zoon van Nun, daarmee een type van Christus. Want wat is het werk van Christus als Zaligmaker? Wat doet de Zaligmaker? Hij brengt in de rust. Want sinds onze diepe val in het paradijs zijn wij onrustig geworden. Hoe zei Augustinus het ook alweer? '*Onrustig is het hart totdat het rust vindt in God.'* Maar hebt u leren verstaan hoe die onrust ontstaan

is in uw leven? Zijn hier misschien vanmorgen ook onrustige mensen, jongeren, kinderen, ouderen? Zitten er misschien thuis ook onrustige mensen mee te luisteren?
Die niet iets kennen van die algemene rust, die alle mensen wel kennen omdat we God kwijt zijn? Maar doordat we geleid worden door de Heilige Geest en hebben gezien dat we in een verloren toestand zijn? Dat we op weg zijn naar de eeuwigheid? Dat we gezondigd hebben? Dat we Gods wet overtreden hebben, en dat we daarom met David hebben leren zingen: *Rust noch vrede wordt gevonden om mijn zonden?*

Kent u de onrust vanwege uw zonden? De onrust vanwege de straf op de zonden? De onrust van die nimmer eindigende eeuwigheid? De onrust omdat u met God van doen kreeg? Onrust omdat u gezien hebt hoe vreselijk de zonde is en wat het vreselijke karakter van de zonde is, dat u tegen God gezondigd hebt, Die alleen maar goed doet? Onrust die u als een bedroefde zondaar op de knieën bracht en deed zeggen: *Ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen*? Onrust waardoor u het toch niet kan nalaten te roepen: *O God, wees mij, den zondaar, genadig*? Onrust waardoor er een begeerte in uw ziel gekomen is om van uw zonden verlost te worden?

O, wat kan die onrust het donker maken in uw hart. Wat kan die onrust u moedeloos en hopeloos maken, als die zonden uw hart terneerdrukken. Maar luister eens, u die kennis hebt aan de onrust in uw hart. Wat deed de dichter van Psalm 42, die ook zo dorstte naar God, die ook zo onrustig was vanwege zijn toestand voor God? Hij zei: *Wat buigt gij u neder, o mijn ziel, en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God; want ik zal Hem nog loven voor de verlossingen Zijns aangezichts.* Want hoor eens, onrustige zondaar, bij de Heere is veel verlossing. En daarom: houd aan, grijp moed. Want zie, ik verkondig u vanmorgen grote blijdschap, dat eenmaal in Bethlehem's stal geboren is de Zaligmaker, wiens Naam is Jezus.

O, wat is het nodig om Hem te kennen, want we verkeren in zo'n verschrikkelijke toestand, zei ik al. We zijn zo ellendig, we zijn zo goddeloos, we zijn zo onheilig, ja, we zijn rampzalig. Maar zie toch eens welk een grote barmhartigheid, een onpeilbare diepte van barmhartigheid, er in God te vinden is. Nu heeft Hij Zelf voor een Zaligmaker gezorgd. En daarom klinkt de hartelijke nodiging nog steeds in deze wereld: '*Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven'* (Matth. 11:28). Want Mijn naam is JEZUS. Ik ben gekomen, niet om te verderven, maar Ik ben gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren ligt.

Ja, dan is die meerdere Jozua gekomen om zondaren zalig te maken. We gaan nog eens even dieper in op dat woord. Wat betekent zalig maken? Heel letterlijk vertaald betekent het: vol maken. Als je straks thuis bent, jongens en meisjes, moet je het maar gewoon eens even doen om aan de preek terug te denken. Vraag dan maar aan je vader of moeder een beker of een glas en kijk er eens naar. Die is leeg. En iets wat leeg is, daar kan wat in. Als je dan die beker of dat glas onder de kraan zet en je doet de

kraan aan, dan vult dat glas zich helemaal met water, en dan is hij vol. Kan er niets meer bij. Vol is vol.
Zo waren wij eens in het paradijs, als dat glas water: vol met water, het stroomde over van water. Wat bedoel ik daarmee? In het paradijs, toen de zonde er nog niet was, was de mens vol van God. Heel het hart was vol van God en heel het hart ging naar God uit. Het stroomde, als een beker water, over van God. Toen kwam de zonde in dat hart. En God kan niet samen met de zonde in je hart wonen. Dus wat is er gebeurd? Toen is God uit je hart weggegaan, en toen werden wij leeg. Helemaal leeg, als dat lege glas. O jawel, we proberen het wel te vullen, toch?

Ik weet niet waar u het mee vult, ik weet niet waar jij het mee vult. Met die muziek waarvan je eigenlijk toch wel weet dat het niet tot eer van God is? Misschien vul jij dat lege hart wel met films die je zo graag kijkt? Of zit je uren achter je pc, achter je laptop, met van alles op te zoeken, en weet je precies de interessante en ook soms zondige sites te vinden, en je bent maar bezig dat lege hart te vervullen? Of je gaat helemaal op in de sport, of je gaat helemaal op in je baan, of zelfs in je godsdienst? Maar geef het maar toe: je hart blijft leeg, en de rust vind je niet. Wij zijn maar bezig om dat lege hart te vervullen, maar het kan niet gevuld worden, want God is er niet.

En wat is zalig maken nu? Dat de Heere het eerst leeg gaat maken van alles wat God niet is, om het te vervullen met Zichzelf. En daarom moet Hij je gaan verlossen van je kwaad, van je zonde, van je wereldsgezindheid, van alles wat God niet is. Om je te brengen tot het hoogste goed en om je hart weer te vervullen met God in Christus. Maar hoe zal dat kunnen? De Heere kan niet zomaar je hart leeghalen met die zonden die erin zitten, want de Heere is vertoornd over de zonden. En de Heere heeft gezegd: De zonden moet Ik straffen. Dus de Heere kan dat hart alleen maar leeghalen als voor die zonden betaald is. Hoe moet dat toch?

Maar die grote God heeft het van eeuwigheid al uitgedacht. Dan kom ik bij die tweede persoon in het Oude Testament wiens naam Jozua is. Dat is Jozua, de hogepriester, die leefde ten tijde dat de ballingschap ten einde kwam. Deze persoon kom ik tegen in Zacharia 3. En hoe zie ik hem daar staan? Als een man bekleed met vieze, vuile kleding. En die vieze, vuile kleding, dat is nou het beeld van de zonden. En al is Jozua daar in de eerste plaats het beeld van een zondaar, die voor het gericht van God wordt vrij-gesproken van schuld en straf. Toch mag je in die Jozua, de hogepriester, die daar staat bekleed met hele vieze, vuile kleding, ook een type zien van Christus.

Dan maak ik van Jozua, de hogepriester van Zacharia 3, die daar stond voor het gericht, een sprong naar het Nieuwe Testament. Dan zie ik daar voor Pilatus de meerdere Jozua staan, de Hogepriester van het huis Gods. Zeg, gemeente, hebt u Hem daar wel eens door het geloof zien staan? Jezus,

bekleed met uw vuile kleding, bekleed met uw zwarte zonden, overladen met de stromen van uw ongerechtigheden? Zo stond Hij daar als Jozua met vuile klederen, de vuile klederen van Zijn Kerk.
O jawel, Hij stond daar voor de wereldlijke rechter Pilatus, maar wat de mensen niet zagen, zag Jezus wel. Achter Pilatus stond Zijn Vader als de hemelse Rechter, Die ging afrekenen met de zonden van Zijn Kerk. Want het was God, Die die vuile klederen Christus aangedaan heeft. Want de oude profetie zegt dat God alle ongerechtigheden op Hem heeft doen aankomen. En Paulus zegt in het Nieuwe Testament dat God Zijn Zoon tot zonde gemaakt heeft, om de zonden te veroordelen, om die zonden aan het kruis te hechten.

O, zoals de hogepriester Jozua stond met vuile kleding, zo stond Jezus eens voor Zijn hemelse Rechter, beladen met de schuld van Zijn Kerk. Zo lag Hij al in de kribbe als de Zoon van smarten. Zo eindigde Hij Zijn leven als de Man van smarten aan het kruis. Daar moest Hij de gunst van Zijn Vader missen, daar moest Hij de toorn van God ten volle dragen. Maar daar werd het waar*: 'De straf die ons den vrede aanbrengt, was op Hem'* (Jes. 53:5m). Want alle zonden en ongerechtigheden heeft Hij als het Lam van God weggedragen. Wat Jozua uit het Oude Testament nooit kon, dat kon Christus volmaakt.

O jawel, daarvoor moest Hij afdalen in de diepten van de hel. Daar moest Hij schreeuwen: '*Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?'* Maar daar heeft Hij ook geroepen: '*Het is volbracht.'* Want Zijn naam is Jezus. *Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden, van ál hun zonden.* Hij wil u bevrijden van de schuld van uw zonden. Hij wil je ook bevrijden van de smet van de zonde. Zijn naam is Jezus, tot rechtvaardigmaking van zondaren, maar ook tot heiligmaking van Zijn volk.

Kent u Hem zo? Is het ook wel eens gaan zingen vanuit de volheid van uw gemoed, toen Hij alle waarde voor u kreeg, waar u zelf zo'n zwarte zondaar was, die zichzelf nooit meer kon verlossen? En Hij werd aan u geopenbaard. Hij kwam tot u door de prediking van het Evangelie, en Hij liet je weten dat Zijn Naam Jezus is. En dat die Naam als het ware gegrift werd in uw ziel, als het ware met het bloed van Christus geschreven werd op uw zwarte, zondige ziel, zodat het ging zingen vanbinnen: '*Welk een dierbare Naam, welk een heerlijke Naam, wat een wonderlijke Naam, wat een lieflijke Naam. Ja waarlijk, lieve Heere Jezus Christus, Uw Naam is voor mij een olie, daarom heb ik U hartelijk lief.* O gemeente, er is onder de hemel, onder de mensen, geen andere Naam gegeven door welke je moet zalig worden, maar ook kan zalig worden. Het is enkel en alleen door Jezus. Maar buiten Hem is een eeuwig zielsverderf.

3. Deze Naam werkt een Scheiding.
Dat brengt ons bij onze laatste gedachte: Deze Naam werkt een scheiding. Ja, dat staat er toch: *Want het is van tweeën één: Of Jezus moet geen volkomen Zaligmaker zijn, of die deze Jezus met een waar geloof*

aannemen, moeten alles in Hem hebben dat tot hun zaligheid van node is. We moeten er even voor gaan zitten, gemeente, want hier loopt een scheiding, ook door de gemeente.
Nou ga ik het prediken, en dan weet u wie u bent, en jij ook. En gemeente, nou gaan we straks de kerk verlaten, en dan is het van tweeën één. Nu bereiken we zo'n heilig, cruciaal, allesbeslissend moment in de prediking. Ik hoop dat we het gewicht voelen, want je gaat straks naar huis, of Hij is geen volkomen Zaligmaker, of Hij is je alles. En er zit niets tussen. Hoe zit je hier? Hoe ga je door het leven? Nee, niet gaan redeneren, niet met al je dogma's komen. Maar als je straks over een uur voor de rechterstoel van God staat, hoe is het dan? Het komt erop aan, hoor. Wie is Jezus voor u, voor jou? Is Hij uw volkomen Zaligmaker, of niet? Wanneer is Hij het niet? Nou, dat blijkt duidelijk uit het antwoord van de leerling: Of je zoekt het bij heiligen, of je zoekt het bij jezelf, of elders. Drie mogelijkheden. Goed luisteren, hoor, want er hangt een eeuwigheid aan vast.

Zoekt u uw zaligheid bij een heilige? Nee, natuurlijk niet, dominee, hoe durft u dat te vragen? U gelooft toch niet dat ik mijn zaligheid bij Petrus zoek, of bij Maria, of bij Johannes? Ik ben niet rooms. Ja, maar wacht eens even, wacht eens even. Als je nou onder een prediking zit, onder een bepaalde prediking, een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking, waar je zo van harte achter staat. En dat je grote liefde hebt voor juist die knechten van God die een Schriftuurlijke, bevindelijke prediking brengen. En je mag met je verstand het eens zijn met de gezonde leer die ze brengen. Maar je hebt daar genoeg aan, dan zoek je het niet bij Jezus, maar heimelijk bij iets heiligs, een heilige, of een heilige prediking.

En wanneer je veel op hebt met je bekeerde vader, of je bekeerde moeder, en je hebt zulke goede herinneringen daaraan. En je weet hoe je bekeerde vader of moeder, je opa of oma, je zo indringend kon opdragen in het gebed en zo rijk kon spreken over zijn of haar gemeenschap met de Heere. En je koestert dat, maar je zoekt dat leven niet bij Christus, dan zoek je het heimelijk bij een heilige. En wanneer je voorkeur uitgaat tot bepaalde predikers, of bepaalde uitspraken van godzalige dienaren uit het verleden. En je bent altijd maar zo selectief bezig om alleen dat eruit te halen wat je aantrekt, dan zoek je het niet bij Jezus.

Misschien zeg je: nee, dominee, dat doe ik allemaal niet, ik herken mij daar zelf niet in, want ik geloof het toch echt wel. Niemand kan mij zalig maken dan Jezus alleen. Maar dan ligt er nog een gevaar op de loer: Dat je het bij jezelf gaat zoeken. En hoe kun je je zaligheid bij jezelf zoeken? Dan laat ik de Heere Jezus Zelf maar spreken, gemeente. Die heeft een aangrijpende gelijkenis uitgesproken over het zaad. Kortgeleden hebben we daar ook al iets van gehoord. Een van de mogelijkheden is dat dat zaad op steenachtige plaatsen komt, waar het geen diepgang heeft, waar het worteltje niet goed kan groeien. Het komt heel snel op, en dan zegt de Heere Jezus: Dat zijn nou mensen die het Woord van God horen en dat terstond met vreugde ontvangen. Ze horen het Evangelie, ze horen van Jezus, ze horen van de

beloften, ze horen van de zaligheid die Hij wil schenken, en zij nemen het aan. Maar blijkbaar kan dat dus ook zonder waar geloof. En hoe doe je dat dan? Met emotionele aandoeningen, met verstandelijk redeneren.
En als dat zo is, doe je het dus zelf, en zoek je je zaligheid niet bij een volkomen Zaligmaker buiten jezelf. Het kan zelfs na ontvangen genade zijn, dat je in de strik valt waar de leerling hiervoor waarschuwt. En zulke mensen kom je ook wel eens tegen in het pastoraat. Dat zijn mensen die echt kunnen zeggen dat ze wederom geboren zijn, dat zijn mensen die echt iets kunnen vertellen van het geestelijke leven, zeker van het begin van het geestelijke leven. En die zijn zo verblijd als ze in de prediking de kenmerken horen van het geestelijke leven. Begrijp me goed, gemeente, luister goed wat ik zeg: Het kan een rijkdom zijn als je onder de prediking hoort vanuit het Woord wat er in je hart omgaat, en dat wil de Heere bij tijden gebruiken om je voor de wanhoop te bewaren, en te laten weten dat Hij een goed werk in je hart begonnen is.

Maar soms ontmoet je wel eens mensen die lijken daarmee tevreden te zijn, voor wie het geestelijke leven een optelsommetje wordt: Dit mag ik toch wel kennen, en dat mag ik toch wel kennen. En als je eens wat dieper door gaat vragen: Maar Wie is Christus nou voor je, wie is de Heere Jezus nou voor je? Dan wordt het soms zo stil. Mensen die nooit eens heilig ontevreden geraakt zijn met het verklaard worden onder de prediking. Met wat aangename gestalten, een aangenaam gebedsleven, of het raken van een gevoelige snaar in je hart bij het zingen van een dierbare psalm. Maar als het dan gaat om de vraag: Is deze Jezus al een volkomen Zaligmaker voor je geworden? Wat kunnen we dan heimelijk nog steunen op iets in onszelf, om dat geestelijke leven op te bouwen op ervaringen. En als dat je gestalte is – ik moet het je eerlijk zeggen – ondanks het geestelijke leven wat er dan mag zijn, zoek je het niet bij een volkomen Zaligmaker buiten jezelf.

En dan ten slotte spreekt de leerling nog over elders zoeken. Ja, dat kan gebeuren, gemeente, dat als je het onder de prediking waar je bij opgevoed bent, het niet meer uit kan houden. Paulus had er ook al last van in zijn dagen. Hij spreekt over mensen die kittelachtig zijn van gehoor, en die willen een dominee hebben, een prediker hebben, die meer past bij hen. En zo kan het wel eens gebeuren dat mensen onder de zuivere, Schriftuurlijkbevindelijke prediking wegraken, omdat het hen te eng wordt, te smal. Het is te wettisch.

Ze willen meer Evangelie. Niet zo de nadruk leggen op het recht van God, maar meer op de genade van God. Ja, en we moeten ook veel meer horen wie Jezus als Voorbeeld is voor het dagelijkse leven. Een dominee moet niet zo onderwerpelijk preken, maar voorwerpelijk. Predik Jezus, leg Hem maar in de schoot van de hoorders, en dan moet de hoorder er verder maar mee doen wat hem goed acht. En dan zie je wel eens mensen die het elders gaan zoeken. Een makkelijker Evangelie, waarbij je ook nog ruimte krijgt voor het zelf doen. Maar, gemeente, je zoekt het dan niet bij een volkomen Zaligmaker buiten jezelf. Wat kan er veel misgaan als het gaat om het geloof

in die enige naam Jezus. Gemeente, ik zeg het omdat ik u liefheb en u niet over heb voor de rampzaligheid.
Echt, gemeente, het is van tweeën één: of Hij is een volkomen Zaligmaker, waar je alles moet vinden wat je nodig hebt, omdat je het zelf zo mist, of Hij is het niet. En als Hij het niet is, dan verloochen je Christus, dan ontken je Hem, dan zweer je Hem af, dan verwerp je Hem, dan accepteer je Hem niet met al je vrome godsdienst. En er is geen grotere zonde, gemeente, om die lieve Heere Jezus aan Zijn kant te laten, Die zo diep wilde afdalen in uw verlorenheid om je op te rapen. O, veracht toch Jezus niet, sla toch acht op zo'n grote zaligheid, op zo'n grote Zaligmaker.

Hoe ga je vanmorgen het kerkgebouw weer uit? Of Hij is een volkomen Zaligmaker voor je, of Hij is het niet. Als Hij het wel is, dan zijn er drie dingen gebeurd in je leven. Dan zijn er drie dingen in je hart te vinden. Daar gaan we mee afsluiten. Ten eerste, dan ben je tot de volle overtuiging, maar ook overbuiging gekomen dat Hij, alleen Hij, je zalig kan maken. Dan heb je geloofd en gezien: Hij is de van God geschonken Zaligmaker. Je gaat een onuitsprekelijke zondaarsliefde in Hem ontdekken en van Hem ervaren. Je gaat die oude dichter verstaan: *'Geef mij Jezus, of ik sterf; Want buiten Jezus is geen leven, Maar een eeuwig zielsverderf.'* Dan heb je op alle andere wegen de dood leren schrijven, die heb je allemaal weggeworpen. Dan is er iets in je ziel ontstaan: Jezus, en Jezus alleen.

Dan ben je gestorven aan alle gronden buiten Christus. Maar je gaat ook verstaan: Daar ben ik niet tevreden mee. Die Jezus, Die mij verkondigd is, Die alleen mij redden kan, moet mijn Deel worden. Het moet komen tot het aannemen des geloofs. Dat wordt een noodzaak in je leven. Want anders blijf je rampzalig, anders blijf je verdoemelijk, anders blijf je totaal machteloos. Maar als Hij de uwe is, als Hij uw Zaligmaker is, dan is het goed. Dan kun je zeggen: *Mijn Liefste is mijne, en ik ben de Zijne.*

En het derde is dat er een grote liefde komt en een grote hoogachting voor deze Jezus. Hij wordt je alles. Want *'U, die gelooft, is Hij dierbaar'.* Dan verkeer je graag in Zijn gemeenschap, dan begin je graag met Hem te wandelen, en dan zal je ziel elke keer weer uitzien naar Hem, ook als je Hem weer kwijtgeraakt bent. En dan zingt het steeds weer in je hart: 'k *Moet U mijn Heiland minnen, U, lieve Jezus, alleen; U zoete Jezus, en anders geen.*

Amen.

Zingen: Lofzang van Simeon vers 1:
Zo laat Gij, HEER, Uw knecht,
Naar 't woord, hem toegezegd,
Thans henengaan in vrede;
Nu hij Uw zaligheid,
Zo lang door hem verbeid,
Gezien heeft op zijn bede.

Dankgebed.

Zingen: Psalm 68: 10:
Geloofd zij God met diepst ontzag!
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen.
Die God is onze zaligheid;
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?
Die God is ons een God van heil;
Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil,
Ons 't eeuwig, zalig leven;
Hij kan, èn wil, èn zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van den dood,
Volkomen uitkomst geven.

Zegenbede.